

Hbo-bachelor 'Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen'

Stichting LOI Hoger Onderwijs

30 augustus 2012

1	Samenvattend advies	3
2	Samenstelling en werkwijze panel	5
	2.1 Ter inleiding	5
	2.2 Samenstelling panel	5
	2.3 Werkwijze panel	6
3	Beschrijving van de opleiding	8
	3.1 Algemeen	8
	3.2 Profiel instelling	8
	3.3 Profiel opleiding	9
4	Opleidingsbeoordeling	12
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	12
	4.2 Onderwijsleeromgeving	15
	4.3 Toetsing	19
	4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	22
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	24
5	Overzicht oordelen	25
	Bijlage 1: Samenstelling panel	26
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	28
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	30
	Bijlage 4: Lijst van afkortingen	32

1 Samenvattend advies

De Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen van Stichting LOI Hoger Onderwijs (hierna: LOI Hogeschool) is bedoeld om studenten op te leiden tot startbekwame tweedegraads docenten en om hen bevoegd te maken om les te geven in het vmbo, de eerste drie klassen van havo/vwo en het bve-onderwijs.

De voorgestelde opleiding biedt een programma dat aantrekkelijk kan zijn voor mensen die vaak al geruime tijd in het arbeidsproces werkzaam zijn in een voor de opleiding relevante functie of werkomgeving, maar die (nog) niet beschikken over een formele lesbevoegdheid. Ten opzichte van de bestaande, gangbare tweedegraads dag- en deeltijdopleidingen biedt de voorgedragen opleiding voor werkende volwassenen (met veelal jonge kinderen en een druk maatschappelijk bestaan) de voordelen van vrije instroom, begeleiding op afroep en studeren, aangepast aan het leef- en werkritme van de student. Studeren op afstand is voor hen een welkom en misschien zelfs enig alternatief voor het kunnen behalen van een lesbevoegdheid. Voor het initiatief dat de instelling heeft genomen om op het onderhavige domein tot een aanbod van - voor de student zo flexibel mogelijk - afstandsonderwijs te komen, valt haar een compliment te maken.

Datzelfde geldt voor de professionaliteit van het proces waarin het cursusmateriaal wordt ontwikkeld en vorm gegeven.

Omdat afstandsonderwijs specifieke eisen stelt aan de fysieke en digitale infrastructuur heeft LOI Hogeschool strikte kwaliteitseisen geformuleerd waaraan alle door haar te verzorgen (afstands)opleidingen dienen te voldoen. De voorgedragen lerarenopleiding Talen voldoet aan die standaarden en deelt in de hogeschoolbrede gebruikersfaciliteiten die de digitale leeromgeving LOI Campus te bieden heeft. Die leeromgeving is van hoge kwaliteit en gebruikersvriendelijk.

De (vier) eindkwalificaties die de instelling voor de opleiding formuleert, dekken naar het oordeel van het panel in voldoende mate de wettelijke bekwaamheidseisen die aan een tweedegraads leraar Talen in het voortgezet onderwijs worden gesteld. Het door de instelling uitgewerkte beroeps- en opleidingsprofiel is op die bekwaamheidseisen geënt en nader 'ingekleurd' aan de hand van de door de Onderwijscoöperatie opgestelde Discussienota Uitgangspunten Herijking Bekwaamheidseisen (okt. 2011) en het Nieuwe Voorstel Bekwaamheidseisen (april 2012), waarin genoemde discussienota is geresulteerd. Met de eindkwalificaties, zoals geformuleerd door de instelling, voldoet de voorgedragen opleiding aan standaard 1 van het beoordelingskader (Beperkte Toets Nieuwe Opleiding).

Bij de vraag of het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen instromende studenten in staat stellen de met de opleiding beoogde eindkwalificaties te bereiken - zoals standaard 2 van het beoordelingskader vereist - plaatst het panel een dusdanig aantal kritische kanttekeningen, dat het panel op dit punt van het beoordelingskader tot een onvoldoende beoordeling komt. Het gaat dan om zaken als het niet voldoende geborgd zijn van de kwaliteit van de vaardigheidsverwerving in het programma, het onvoldoende uitgekristalliseerd zijn van de modules taalbeheersing, het ontbreken van waarborgen ten aanzien van de gewenste begeleiding door de stagementoren en het niet structureel ingebouwd zijn van de Kennisbasis Talen in het curriculum.

De opleiding beschikt naar het oordeel van het panel daarentegen wel over een adequaat systeem van toetsing en biedt ook voldoende garantie dat het curriculum volledig kan worden doorlopen. Daarmee voldoet de voorgedragen opleiding aan de standaarden 3 en 4 van het beoordelingskader Beperkte Toets Nieuwe Opleiding.

Het panel is van oordeel dat de onvolkomenheden die het bij standaard 2 heeft vastgesteld zich wel binnen redelijke termijn (uiterlijk een jaar) laten herstellen, wat het panel ertoe heeft doen besluiten om de aanvraag voor een nieuwe opleiding in totaal toch als voldoende aan te merken, zij het onder voorwaarden.

Het panel komt tot dat gewogen oordeel door in zijn overwegingen ook de positieve en sterke punten van het programma te betrekken en daarbij verder in ogenschouw te nemen dat de opleiding voor de overige drie standaarden met een voldoende is beoordeeld.

Het panel wil hier nog wel benadrukken dat het positieve oordeel dat het hier afgeeft ten aanzien van de tweedegraads lerarenopleiding Talen uitdrukkelijk de voorgedragen uitstroomvarianten Engels en Nederlands betreft. Voor uitstroomvarianten in andere talen kan dat oordeel anders luiden, rekening houdend bijvoorbeeld met de mate waarin in die talen taalvaardigheid getraind moet worden (bijvoorbeeld omdat het een taal betreft die in het HAVO-examenpakket facultatief is), of dat ervaring in het buitenland dient te worden opgedaan.

Het panel adviseert de NVAO om positief, onder voorwaarden, te beschikken ten aanzien van de aanvraag van LOI Hogeschool met betrekking tot de Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen (uitstroomvarianten Engels/Nederlands) van LOI Hogeschool.

Den Haag, 30 augustus 2012

Namens het panel Toets nieuwe opleiding (TNO) van de Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen van LOI Hogeschool,

prof. dr. Th. Wubbels,
voorzitter

mr. dr. Th.L. Bellekom
secretaris

2 Samenstelling en werkwijze panel

2.1 Ter inleiding

Bij brief van 15 februari 2012 is door LOI Hogeschool bij de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag voor een beperkte Toets Nieuwe Opleiding (TNO) ingediend ten behoeve van de hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen (uitstroomvarianten Engels/Nederlands). Ter onderbouwing en nadere invulling van haar bij brief van 15 februari gedane aanvraag heeft de instelling bij schrijven van 14 maart aan de NVAO een informatiedossier¹ doen toekomen.

Na te hebben vastgesteld dat het informatiedossier in voldoende mate geschikt was om inhoudelijk te worden beoordeeld, is van de kant van de NVAO een aanvang gemaakt met de TNO-procedure. Met het oog op een in dat verband aan haar uit te brengen advies over de kwaliteit en het niveau van de voorgedragen opleiding, is door de NVAO een panel van deskundigen samengesteld.

2.2 Samenstelling panel

Het door de NVAO ingestelde panel kende de volgende personele samenstelling:

Prof. dr. Th. Wubbels, voorzitter

Theo Wubbels is hoogleraar Onderwijskunde en vice-decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht (UU).

Lic. A. Van Acker, lid

Sander Van Acker is opleidingshoofd Lerarenopleiding secundair onderwijs aan de Katholieke Hogeschool (KAHO) Sint-Lieven.

Dr. H.W.M. Giesbers, lid

Herman Giesbers is werkzaam als opleidingsdocent Nederlands bij het Instituut voor Leraar en School (ILS), lerarenopleiding Nederlands, van de faculteit Educatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Prof. dr. G.J. Westhoff, lid

Gerard Westhoff was hoogleraar vreemdetalendidactiek aan de Universiteit Utrecht en Directeur Nationaal Bureau Moderne vreemde talen (NaB/MVT).

mevr. M.L. Woddema, student-lid

Myrthe Woddema studeert vanaf september 2007 tot heden de opleiding Hbo Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool Leiden. Daarnaast volgt zij vanaf september 2010 ook de premaster Humanistiek aan de Universiteit voor Humanistiek te Utrecht.

mevr. drs. C. van IJssel-Groffen, lid

Clarije Elice van IJssel-Groffen is docente Duits en Nederlands op het Winford College in Den Haag, een particuliere (niet bekostigde) onderwijsinstelling voor voortgezet onderwijs.

¹ Informatiedossier beperkte toets nieuwe opleiding HBO Bacheloropleiding Tweedegraads Lerarenopleiding vo/bve Talen, LOI 8 maart 2012; voor een overzicht van de inhoud en omvang van dit dossier zie: Bijlage 3, bij dit rapport, onder I.

Door het panel aldus samen te stellen werd bereikt dat binnen het panel de volgende deskundigheden waren vertegenwoordigd:

- internationale deskundigheid in de persoon van de heren Van Acker, Giesbers, Westhoff en Wubbels;
- domeinspecifieke vak- en onderwijsdeskundigheid in de persoon van elk der panelleden, met uitzondering van mevrouw Woddema;
- werkvelddeskundigheid in de persoon van de heer Van Acker en mevrouw van IJssel-Groffen;
- deskundigheid/ervaring met het ontwikkelen en verzorgen van onderwijs vanuit een particuliere onderwijsinstelling in de persoon van mevrouw van IJssel-Groffen;
- studentgebonden deskundigheid in de persoon van mevrouw Woddema;
- visitatie- en auditdeskundigheid in de persoon van de heren Westhoff en Wubbels.

Het panel werd bijgestaan door Lic. *H.X.M. Belmans*, beleidsmedewerker bij de NVAO, in functie van procescoördinator, en door *mr. dr. Th.L. Bellekom* als gecertificeerd extern secretaris.

2.3 Werkwijze panel

Het panel heeft zich bij de toetsing van de kwaliteit en het niveau van de opleiding gebaseerd op het Beoordelingskader voor de Beperkte Toets Nieuwe Opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21325)².

Het panel is zijn toetsingsarbeid begonnen met het bestuderen van het door de instelling aangeleverde informatiedossier en heeft vervolgens vooroverleg gehouden om de eerste bevindingen en indrukken te bespreken. Op dit vooroverleg, dat op 23 mei 2012 in Utrecht (NH-Hotel) plaatsvond, is een aantal uiteenlopende vragen en vraagpunten geformuleerd met de bedoeling om tijdens het locatiebezoek de verschillende facetten van het Toetsingskader bespreekbaar te maken.

Met betrekking tot een deel van die vragen heeft het panel echter gemeend de instelling al voorafgaande aan het locatiebezoek om een reactie en/of nadere toelichting te moeten verzoeken. Dat is gebeurd bij brief van 30 mei 2012, die digitaal aan de instelling is verstuurd. De instelling heeft bij brief van 21 juni 2012 hierop een reactie gegeven, die door het panel als aanvulling op - en op onderdelen als een correctie van - het informatiedossier is aangemerkt en in de beoordeling van de nieuwe opleiding is meegenomen.

Het locatiebezoek aan de instelling heeft op 26 juni 2012 plaatsgevonden in de vestiging van de LOI Hogeschool in Leiderdorp.

Tijdens dit bezoek heeft het panel zich in verschillende gespreksronden van nadere informatie voorzien, onder meer aan de hand van de vragen die op het vooroverleg in Utrecht waren voorbereid. Bijlage 2 bij dit advies geeft een overzicht van het programma van het locatiebezoek.

Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Van die voorlopige conclusies heeft het panel de instelling aansluitend - bij wijze van terugkoppeling - mondeling op de hoogte gebracht. De secretaris heeft op basis van de door het panel verwoorde bevindingen en geformuleerde voorlopige conclusies een ontwerpadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd voor commentaar. Wat aan commentaar en tekstsuggesties van de kant van de

² Zie ook Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, NVAO 6 december 2010, p. 36 e.v.

panelleden is binnengekomen is door de secretaris vervolgens in een (concept) eindadvies verwerkt, dat op 15 juli 2012 - ondertekend door voorzitter en secretaris - aan de NVAO werd toegestuurd.

De NVAO heeft dit concept paneladvies op 16 augustus aangeboden aan LOI Hogeschool met de uitnodiging eventuele feitelijke onjuistheden te signaleren. LOI Hogeschool heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Bij mail van 23 augustus heeft zij een aantal opmerkingen gemaakt over, onder meer, het (wel of niet) vermelden van de afstudeerrichtingen in de naam van de opleiding, de verwijzing (in zowel het beroeps- als opleidingsprofiel) naar de tweede versie van de Discussienota van de Onderwijscoöperatie, vermelding van de jaarlijkse docentbijeenkomsten waarmee het opleidingsmanagement beoogt de uiteenlopende bijdragen van de docenten aan het afstandsonderwijs op elkaar af te stemmen en over de door het panel geformuleerde 'voorwaarden' bij een positieve accreditatie. Het panel heeft gedeeltelijk met deze opmerkingen rekening gehouden. Op 30 augustus heeft het panel de aldus aangepaste en daarmee definitieve versie van zijn advies aangeboden aan de NVAO.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling: Stichting LOI Hoger Onderwijs (in dit advies verder aangeduid als: LOI Hogeschool, soms ook kortweg als: LOI)
Opleiding: hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Talen (hierna ook wel aangeduid als hbo-lerarenopleiding Talen)
Variant: deeltijd
Afstudeerrichtingen/ uitstroomvarianten: Engels en Nederlands
Locatie: afstandsonderwijs vanuit Leiderdorp
Studieomvang: 240 ECTS
Sector: onderwijs

3.2 Profiel instelling

LOI Hogeschool profileert zich, blijkens onder meer de Onderwijs- en Examenregeling LVO Nederlands³, als een instelling die zich bij uitstek toelegt op afstandsonderwijs, met een grote variëteit aan leeractiviteiten, leeromgevingen en keuzemogelijkheden voor de student. Daarbij ziet de hogeschool het als haar missie toegankelijk en arbeidsrelevant afstandsonderwijs aan te bieden, dat zich voor de student kenmerkt door een individueel en flexibel leerpad, maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld.

In aanvulling daarop benadrukt de instelling nog dat "...het kernwoord in die missie is: afstand. LOI Hogeschool biedt dan ook onderwijs op afstand, als tegenhanger van het contactonderwijs pur sang. Ze is daarin niet de enige, maar wel onderscheidend. De voorwaarde dat een student niet gebonden mag zijn aan tijd, plaats en tempo om zijn studie te kunnen volvoeren, is leidend voor het LOI-product. Hij ligt aan de wortel van elke stap in het leerproces. Het ontleent er zijn betekenis aan en daarin verschilt het van vrijwel iedere andere onderwijsgever in ons land. Het is afstandsonderwijs waarin geen of slechts beperkt praktische trainingsdagen zijn opgenomen."

Uit onderzoek dat de LOI heeft laten doen naar de herkomst van studenten die de hbo-opleidingen van de instelling volgen, komt onder meer naar voren:

- dat ruim 65% van hen een leeftijd van tussen de 21 en 40 jaar heeft;
- dat 85% van hen een studie volgt die aansluit bij een functie waarin ze werkzaam zijn;
- dat 55% van hen al werkt in een functie die het niveau heeft van de te volgen opleiding; en
- dat geen van hen belangstelling heeft voor studiebegeleiding, zolang ze daar niet om vragen en ongevraagde begeleiding als 'bemoeienis' zien en afwijzen.

Het onderwijsaanbod van LOI Hogeschool bestaat voor veruit het grootste deel uit bacheloropleidingen. Het aanbod omvat meer dan 35 verschillende opleidingen die onder verschillende sectoren/domeinen vallen, zoals education, health, business administration, communication, commerce, social studies en economics.

³ Bijlage 2.7 van het Informatiedossier, p. 4

LOI Hogeschool heeft ook een (beperkt) aanbod van bacheloropleidingen dat in samenwerking met bekostigde hogescholen/universiteiten tot stand is gekomen. LOI Hogeschool heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een (hbo) onderwijsinstelling met een omvang van 20.000 studenten.

3.3 Profiel opleiding

Het doel van de hbo-lerarenopleiding Talen van LOI Hogeschool is om studenten op te leiden tot startbekwame tweedegraads docenten en om hen bevoegd te maken om les te geven in het vmbo, de eerste drie klassen van havo/vwo en het bve-onderwijs. LOI Hogeschool wil dit doel bereiken door een toegankelijke, arbeidsmarktrelevante en flexibele opleiding aan te bieden via afstandsonderwijs aan werkende volwassenen, een en ander conform de missie die de instelling zich zelf stelt.

De propedeuse begint met digitale uitleg over de opleiding, studeren via afstandsonderwijs, opleidingsbekwaamheden en het portfolio. Deze introductiefase geeft de student inzicht in hoe hij zijn studie en vraagstukken het best kan aanpakken. De student doet kennis en inzicht op aan de hand van inleidende vakken binnen de lerarenopleiding. Daarnaast krijgt hij een inleiding op de taalspecifieke vakinhouden, die ook in de hoofdfase aan bod komen. In de hoofdfase wordt er verdieping aangebracht met betrekking tot het leraarschap (didactiek en pedagogiek) en de vakinhoud. De opleiding bestaat uit modules die zijn ondergebracht in acht thema's.

De structuur van het curriculum en de globale indeling in thema's is voor de beide uitstroomvarianten van de lerarenopleiding Talen vergelijkbaar, met uitzondering van thema 6. Binnen de opleiding LVO Nederlands wordt dit thema vooral ingevuld met literatuur en fictie, terwijl bij de opleidingen LVO moderne vreemde talen binnen dit thema vooral ook aandacht zal zijn voor sociaal-culturele kennis, zoals kennis van het land en de samenleving, van geschiedenis en geografie, van de cultuur en intercultureel bewustzijn. Een goede verdeling binnen de studieprogramma's vindt plaats door in de eerste periode van de opleiding de nadruk te leggen op de 'student en zijn eigen vaardigheden/kennis'. In de propedeuse gaan studenten zich oriënteren op de verschillende aspecten van het vak en op hun toekomstige beroep als leraar. Ook gaan studenten al snel aan de slag op een school, waarbij ze niet alleen toekijken, maar ook assisteren bij het onderwijs. Tijdens de propedeuse staan lees-, spreek- en schrijfvaardigheid, grammatica en fonetiek centraal. In de hoofdfase van de opleiding komt de nadruk meer te liggen op de rol die de student moet uitoefenen in de praktijk. Het zwaartepunt verschuift naar pedagogische en didactische vaardigheden. Dit vertaalt zich in het studieprogramma in praktijkopdrachten die meer zelfstandigheid van de student vragen. Studenten leren onderwijs te ontwikkelen en uit te voeren met een hoge kwaliteit. Ze leren de principes van directe instructie toepassen en bekwamen zich in activerende didactiek. Wanneer de hoofdfase met succes is afgerond, zijn de studenten in de laatste periode leraar-in-opleiding (LiO).

Schematisch ziet het curriculum lerarenopleiding Talen er als volgt uit:

Propedeuse	
Thema 1: Basisvaardigheden	
Studievaardigheden	3 EC
Inleiding digitaal portfolio	-

Onderzoeksvaardigheden	6 EC	
Basisvaardigheden voor de leraar	8 EC	
Basisvaardigheden voor de professional	8 EC	
Praktijkintegratie Basisvaardigheden	5 EC	
Thema 2: Eigen vaardigheden van de leraar		
Taalbeheersing*	6 EC*	
Taalkunde*	6 EC*	
Variant specifieke module over literatuur, cultuur of fictie*	6 EC*	
Vakdidactiek met de daarbij behorende variantaanvulling*	5 EC	2 EC*
Praktijkintegratie Eigen vaardigheden van de leraar	5 EC	
totaal Propedeuse 60 EC		

Hoofdfase		
Thema 3: Pedagogiek		
Omgaan met adolescenten	5 EC	
Leer- en gedragsproblemen (1)	4 EC	
Algemene didactiek en instructiemethodes	5 EC	
Media pedagogiek	4 EC	
Onderwijskunde	4 EC	
Toetsontwikkeling	3 EC	
Praktijkintegratie Pedagogiek	5 EC	
Thema 4: Taalbeheersing		
Bekwaam in taalbeheersing*	15 EC*	
Vakdidactiek taalbeheersing	10 EC	
Praktijkintegratie Taalbeheersing	5 EC	
Thema 5: Taalkunde		
Bekwaam in taalkunde*	15 EC*	
Vakdidactiek taalkunde*	10 EC*	
Praktijkintegratie Taalkunde	5 EC	
Thema 6: Literatuur		
Bekwaam in literatuur en fictie*	13 EC	8 EC*
Literatuurgeschiedenis*	5 EC*	
Variantspecifieke module met een sociaal culturele context*		5EC*
Vakdidactiek literatuur en fictie	7 EC	
Praktijkintegratie Literatuur	5 EC	
Thema 7: Beroepsoriëntatie		
Leer- en gedragsproblemen (2)	6 EC	
Onderwijskwaliteit	6 EC	
Leiderschap	6 EC	
Cultuur	6 EC	
Religie en denominaties	6 EC	
totaal Hoofdfase 150 EC		

Afstudeerfase		
Thema 8:		
Vorbereiding afstuderen	2 EC	

LiO	28 EC
totaal Afstudeerfase 30 EC	

NB: De uitstroomvarianten van de voorgedragen opleiding kennen voor iets minder dan 35% variant-specifieke modules. Deze modules zijn in het bovenstaande schema gemarkeerd met een asterisk (). Voor de rest van het curriculum, om precies te zijn voor in totaal 162 EC oftewel ruim 65% van de modules, kent de lerarenopleiding Talen 'overlap', in die zin dat de onderwerpen van al die modules gelijk zijn, maar wel afgestemd op de betreffende opleidingsvariant (Engels, dan wel Nederlands).*

De opleiding is, in de vorm waarin deze wordt voorgedragen, in die zin nieuw voor Nederland dat sprake is van een brede lerarenopleiding (Talen) die voor 35% vakspecifiek is ten aanzien van één (moderne) taal - in casu Engels, dan wel Nederlands - en die voor 65% vakinhoudelijk (d.w.z. taalkundig/ pedagogisch/ didactisch) identiek is, althans als 'overlappend' valt te kwalificeren. De idee van één uniforme lerarenopleiding (Talen) met verschillende uitstroomvarianten is een nieuw concept dat nergens elders in Nederland wordt geïmplementeerd.

De voorgedragen lerarenopleiding Talen is voor de instelling zelf ook nieuw.

Op basis van een door de instelling uitgevoerd benchmarkonderzoek benadrukt de instelling nog dat de voorgedragen opleiding tot op zekere hoogte wel vergelijkbaar is met lerarenopleidingen die door andere aanbieders voor in de praktijk werkzame volwassenen worden verzorgd. Maar de door LOI aan te bieden opleiding wijkt, volgens de instelling, dan toch bepaald onderscheidend af van die opleidingen door in haar studieaanbod de volgende aspecten te combineren: vrije instroom, begeleiding op afroep en studeren geheel aangepast aan het leef- en werkritme van de student. De andere aanbieders vertonen wel een bepaalde mate van overlap (samen te vatten als werkend leren en competentiegericht), door het inspelen op beroepsontwikkelingen en het voldoen aan internationale criteria, zo betoogt de instelling. Maar de mate van vrijheid die de LOI Hogeschool hierin aanbiedt is onderscheidend, namelijk innovatief breed toegankelijk onderwijs dankzij een aanbod van zowel afstandsonderwijs als contactonderwijs.

Dit laatste aanbod is weliswaar beperkt van omvang, maar wordt volgens de instelling wel doordacht en doelmatig ingezet en – waar nodig – zelfs verplicht, zoals bij taalverwerving.

4 Opleidingsbeoordeling

In dit hoofdstuk toetst het panel de aanvraag aan de hand van de vier standaarden van het Beoordelingskader Beperkte Toets Nieuwe Opleiding. Per standaard is telkens eerst de letterlijke omschrijving daarvan uit het Beoordelingskader overgenomen. Daarna volgen, eveneens per standaard, een (verkorte) weergave van de informatie verstrekt door de instelling, en de overwegingen van het panel, uitmondend in een waardering (score) voor de betreffende standaard. Na de bespreking en beoordeling van de afzonderlijke standaarden, geeft het panel ook nog een waardering voor de opleiding als geheel.

De beoordelingen die het panel kan uitspreken zijn 'onvoldoende', dan wel 'voldoende'. Met de eerste kwalificatie drukt het panel uit: 'de opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bacheloropleiding'; met de tweede kwalificatie: 'de opleiding voldoet wel aan de basiskwaliteit etc.'.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Inhoud van de beoogde eindkwalificaties

De bekwaamheidseisen waaraan leraren Voortgezet (VO) en docenten Beroepsonderwijs en Educatie⁴ (BVE) in materiële zin dienen te voldoen hebben, op basis van de Wet op de Beroepen in het Onderwijs (wet BIO), nadere uitwerking gevonden in het Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijspersoneel (Stb. 2005, 460), en wel in de artikelen 2.13 tot en met 2.19 van dat Besluit. De eisen die het Besluit formuleert aan competenties op het gebied van kennis, houding en vaardigheden zijn (op hun beurt) terug te voeren op de zeven bekwaamheidseisen die eerder door een beroepsgroep, onder regie van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) en in opdracht van de minister van OCW, waren opgesteld. LOI Hogeschool zegt haar beroeps- en opleidingsprofiel te hebben geënt op de bedoelde, landelijk vastgestelde, SBL-competenties en de Discussienota van de Onderwijscoöperatie⁵ (alsmede het Nieuwe Voorstel Bekwaamheidseisen⁶, waarin die discussienota is geresulteerd) te hebben gebruikt om dat profiel wat nader 'in te kleuren'. Daarbij heeft de instelling er - naar eigen zeggen - voor gekozen om de zeven SBL-competenties in navolging van de genoemde discussienota van de Onderwijscoöperatie, terug te brengen tot vier bekwaamheden. Die vier bekwaamheden gelden als de eindkwalificaties voor de opleiding. De instelling zegt daarmee te hebben willen inspelen op de wens van het beroepenveld om 'terug te gaan' naar de kern van het beroep van leraar (vo).

De door LOI Hogeschool uitgewerkte bekwaamheden luiden als volgt:

- (I) vakinhoudelijk bekwaam: de leraar is de inhoud van zijn onderwijs meester en hij staat boven de leerstof. Hij heeft voldoende eigen vaardigheid en vakkennis

⁴ Ook wel aangeduid als 'volwasseneneducatie', vandaar de afkorting BVE: beroeps- en volwasseneneducatie.

⁵ Discussienota Uitgangspunten Herijking Bekwaamheidseisen, Onderwijscoöperatie 1 oktober 2011

⁶ Voluit: Herijking, Het Nieuwe Voorstel Bekwaamheidseisen, Onderwijscoöperatie 27 april 2012

- van de leerstof, zodat hij kan overzien wat de leerlingen moeten kunnen en weten. Hij kan verbanden leggen tussen vakinhoud en het dagelijks leven, werk en wetenschap.
- (II) vakdidactisch bekwaam: de leraar kan de inhoud op diverse manieren uitleggen en ondersteunen met voorbeelden, zodat leerlingen de lesstof daadwerkelijk kunnen leren. Hij kan het niveau van leerlingen toetsen en beoordelen. Hij kan de vakinhoud leerbaar maken voor zijn leerlingen door die te vertalen naar leerstof in een lessenprogramma. Hij kan dat programma praktisch uitvoeren, evalueren en bijstellen.
 - (III) pedagogisch bekwaam: de leraar kan een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimate realiseren voor zijn leerlingen. Hij kan binnen dit leerklimate bijdragen aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van leerlingen.
 - (IV) professioneel en collegiaal bekwaam: de leraar kan samenwerken met collega's en zijn lessen met hen afstemmen. Hij levert zijn bijdrage aan de (onderwijskundige) ontwikkelingen op zijn school. Hij onderhoudt contacten met ouders en anderen die voor de leerlingen belangrijk zijn. Hij is in staat te reflecteren op zijn eigen professionele ontwikkeling. En hij draagt bij aan de professionele kwaliteit van de beroepsuitoefening. Hij is daarbij in staat om gebruik te maken van wetenschappelijk onderzoek of zelf onderzoek op te zetten.

Niveau en oriëntatie van de eindkwalificaties

Het beoogde niveau van de voorgedragen opleiding is volgens de instelling dat van hbo. Zij voert ter onderbouwing daarvan onder meer aan dat de Beroepenveldcommissie (BVC) heeft vastgesteld dat de wettelijk vereiste eindbekwaamheden voor leraar vo/bve in voldoende mate door de opleiding worden afgedekt. Een en ander zou volgens de BVC daaruit blijken dat het beroeps- en opleidingsprofiel op adequate wijze is doorvertaald naar beroepsproducten. In het Overzicht Beroepsproducten zijn de belangrijkste (zes) beroepstaken van een leraar vo/bve geformuleerd en is bij elk van die beroepstaken aangegeven welke beroepsproducten een student wordt verondersteld aan te leveren (en op welk niveau) om aan die respectieve taken te kunnen voldoen.

Over de beroepsmatige oriëntatie meldt de instelling dat zowel van de kant van de BVC als uit verklaringen van een aantal schoolmanagers naar voren komt dat de eindkwalificaties voldoende geconcretiseerd zijn en dat het programma van de opleiding goed aansluit bij de eisen die vanuit het werkveld worden gesteld aan startbekwame leraren vo/bve.

Verhouding eindkwalificaties tot internationale eisen terzake

Met behulp van een tabel, waarin de met de opleiding beoogde eindkwalificaties worden gerelateerd aan de internationale standaarden voor opleidingsbekwaamheden op bachelor niveau (de Dublin descriptoren), beoogt de instelling in het informatiedossier aan te tonen dat hier sprake is van een 'match'.

In een bijlage bij het aanvraagdossier (1.8) wordt die relatie tussen Dublin descriptoren en curriculum eindkwalificaties door de instelling nader uitgewerkt.

Overwegingen

Inhoud, niveau en oriëntatie eindkwalificaties

De door de instelling als opleidingsbekwaamheden geformuleerde eindkwalificaties van de opleiding kwalificeert het panel als gangbare bekwaamheidseisen voor een tweedegraads lerarenopleiding vo/bveTalen. De instelling heeft zich daarbij in hoofdzaak laten leiden door de landelijk vastgestelde en algemeen aanvaarde SBL-competenties.

Bij de uitwerking van de (vier) opleidingsbekwaamheden heeft de instelling verder gemeend deze, zo mogelijk, een nog sterkere inkleuring te geven vanuit het beroepenveld door deze te relateren aan de bekwaamheidseisen zoals die in de Discussienota (okt. 2011) van de Onderwijscoöperatie uitwerking hebben gekregen.

Mede op instigatie van het panel⁷, heeft de instelling de aldus geformuleerde opleidingsbekwaamheden recent nog wat geactualiseerd in het licht van het Nieuwe Voorstel Bekwaamheidseisen van de Onderwijscoöperatie, dat in april 2012 verscheen als basis voor landelijke politieke besluitvorming ter zake.

Qua niveau en oriëntatie zijn de door de instelling geformuleerde eindkwalificaties volgens het panel, met dat al, aan te merken als kwalificaties van bachelorniveau en onmiskenbaar van hbo-oriëntatie, in het bijzonder gelet op de mate van praktijkintegratie van de kennis, houding en vaardigheden die met de opleiding worden aangeleerd.

Aansluiting bij eisen (internationaal) vanuit beroepenveld en vakgebied

Afgaande op de samenstelling van de beroepsgroep die onder regie van de Stichting Beroepskwaliteiten Leraren de bekwaamheidseisen voor onderwijzend personeel in het vo Talenonderwijs heeft opgesteld - en gelet ook op het feit dat de beroepsgroep in opdracht van de minister van OCW haar arbeid heeft verricht - meent het panel dat er van mag worden uitgegaan dat de beroepsgroep bij het formuleren van de bekwaamheidseisen acht heeft geslagen op de actuele eisen die (vanuit internationaal perspectief) door het werkveld en het vakgebied ter zake worden gesteld.

De stichting Beter Onderwijs Nederland (BON) heeft zich, uitgenodigd door LOI Hogeschool om een oordeel te geven over het door LOI ontwikkelde beroeps- en opleidingsprofiel, in positieve zin uitgesproken over dit profiel en de mate waarin dit profiel aansluit bij de eisen die vanuit het beroepenveld en het vakgebied ter zake worden gesteld. De door LOI Hogeschool samengestelde beroepenveldcommissie Education (BVC) is een zelfde oordeel toegedaan.

Bij het locatiebezoek bevestigde de BVC - die inmiddels verbreding aan expertise⁸ had ondergaan in vergelijking met de samenstelling waarin zij zich in eerste instantie al positief over het concept van de opleiding had uitgesproken - het eerder door haar afgegeven positieve oordeel over de voorgedragen opleiding.

Het panel hecht aan dit oordeel van die commissie waarde omdat de samenstelling van die commissie een goede afspiegeling te zien geeft van het werkveld, met name waar het gaat om vertegenwoordiging uit het schoolmanagement, de onderwijsontwikkeling en het onderwijzend personeel.

⁷ Naar aanleiding namelijk van een schriftelijke vraag die het panel bij brief van 31 mei 2012 aan de instelling had voorgelegd over een gewenste actualisering van de geformuleerde opleidingsbekwaamheden, in het licht van de nieuwere versie van de Discussienota van de Onderwijscoöperatie. Zie ook noot 6 hierboven.

⁸ Het panel heeft daarbij met name het oog op de nieuwe leden mevr. M. Out en mevr. Jacqueline van Werkhoven; zie ook Bijlage 2, Programma Locatiebezoek, Gesprek met vertegenwoordigers vanuit het werkveld.

Het panel geeft de instelling nog wel in overweging om oog te houden voor ontwikkelingen die zich elders (internationaal) aandienen en die voor de inrichting van de voorgestelde opleiding van belang kunnen blijken te zijn.

Het panel denkt daarbij enerzijds aan wat zich op het gebied van het onderwijspraktijkonderzoek aan ontwikkelingen aandient in bijvoorbeeld Australië, dat op dit gebied een voortrekkersrol heeft vervuld en nog altijd vervult. Daar is ook in die zin goede grond voor omdat de instelling in het programma uitdrukkelijk ook heeft willen kiezen voor een leerlijn van onderzoeksvaardigheden. Een keuze die het panel positief waardeert, maar die (met name in de hoofdfase) nog nadere invulling dient te krijgen.

Anderzijds denkt het panel aan een meer expliciete inkleuring van het beroepsprofiel van leraar, onder meer in de functie van 'cultuurparticipant', bijvoorbeeld op de wijze waarop daarin in België aanzetten tot invulling worden gegeven.

De instelling heeft aangegeven deze suggesties in welwillende overweging te nemen.

Beoordeling Standaard 1

Het panel is van oordeel dat de voorgedragen opleiding voldoet aan de basiskwaliteit die het beoordelingskader Beperkte Toets Nieuwe Opleiding verlangt op het punt van de eindkwalificaties van een hbo-opleiding.

Het panel waardeert standaard 1 in zijn geheel als voldoende, zonder negatieve kanttekeningen, zij het wel met enkele aanbevelingen.

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Programma

Het programma bestaat uit thema's die de student per module doorloopt. Elke module is in beginsel zodanig opgezet, dat er een balans is tussen theoretische kennis, praktische oefeningen en inzendopgaven. Elk themablok wordt afgesloten met een zogenaamde praktijkintegratieopdracht. In de reflectie op de praktijkintegratieopdrachten toont de student zijn bekwaamhedenontwikkeling aan. De beroepsproducten en de reflectie daarop worden verzameld in een portfolio dat is opgezet en ingericht als een bekwaamhedenmatrix, waarmee de voortgang in de ontwikkeling van de bekwaamheden van de student zichtbaar wordt gemaakt

In het didactische concept van LOI Hogeschool staan leren, toetsen, evalueren en (her)ijken centraal. Alle leerprocessen zijn daarop afgestemd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar vier rollen. Om de student (rol 1) optimaal te laten functioneren, voert het begeleidingsteam (rol 2) het programma uit, stelt een ontwikkelteam (rol 3) het programma samen en zorgt het management (rol 4) voor de beleidskaders en borgt het totaal van de opleiding.

Voor de studeerbaarheid van en samenhang binnen de door haar aangeboden bacheloropleidingen werkt de instelling met een zogenaamd didactisch richtmodel, dat erin voorziet dat opleidingen invulling krijgen aan de hand van een viertal (generieke) leerlijnen, te weten:

- een conceptuele leerlijn die gericht is op vakgerichte kennis en vaardigheden;
- een vaardighedenleerlijn, waarin communicatieve vaardigheden, managementvaardigheden en onderzoeksvaardigheden aan bod komen;
- een beroepsproductenleerlijn, waarin van studenten in het kader van hun ontwikkeling in bekwaamheden gevraagd wordt om praktijkintegratieopdrachten uit te voeren en hun portfolio te vullen met beroepsproducten;
- een studieloopbaanleerlijn waarin studenten reflectie- en functioneringsopdrachten uitvoeren; ook deze activiteit vindt in vrijwel ieder thema van het curriculum plaats, binnen modules en/of praktijkintegratieopdrachten.

Ook de voorgedragen lerarenopleiding is volgens dat stramien ingericht. Maar naast deze vier generieke hbo-bachelorleerlijnen wordt er in de lerarenopleiding ook nog specifiek aandacht besteed aan twee aanvullende leerlijnen, te weten:

- het aanleren van onderzoeksvaardigheden: binnen thema's waar resultaten van onderzoek, theorieën en vakliteratuur worden gepresenteerd, wordt van studenten gevraagd om deze kritisch te beoordelen en hierover een eigen mening te vormen en de informatie om te zetten in praktisch bruikbare acties.
- het leren omgaan met media / ICT: in z'n algemeenheid wordt aandacht besteed aan mediapedagogiek. Waar aandacht is voor vakdidactiek komt de inzet van media / ICT specifiek aan bod.

In de verbinding van de verschillende elementen speelt de werkplek een essentiële rol in het totaal van het programma. Bedoeling is om theorie en praktijk zoveel mogelijk met elkaar te verbinden en op elkaar te laten aansluiten. Praktijkopdrachten bij inhoudelijke modules, praktijkintegratieopdrachten en de afstudeeropdracht zullen op de werkplek uitgevoerd worden. Op de werkplek wordt de student begeleid door een praktijkmentor.

Kwaliteit personeel

Bij het voor de lerarenopleiding in te zetten personeel onderscheidt de instelling twee teams van personeelsleden, enerzijds het ontwikkelteam en anderzijds het begeleidingsteam.

Het *ontwikkelteam*, bestaande uit de programmaleider, externe projectuitvoerder, ontwikkelaars van onderwijsproducten en beoordelaars van onderwijsproducten, is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de leerplannen.

LOI Hogeschool heeft voor elke functie een functieprofiel opgesteld waaraan een (externe) medewerker moet voldoen. De minimumeis voor een ontwikkelaar onderwijsproduct en een beoordelaar onderwijsproduct is een aantoonbaar hbo opleidings- en werkniveau op het vakgebied van de betreffende module. Tevens wordt van hen verwacht dat zij ervaring hebben in de relevante beroepspraktijk. Indien nodig wordt extra (didactische) kennis overgebracht door de projectleider in samenwerking met de afdeling bureauredactie van LOI Hogeschool. Voor het ontwikkelen van de modules en opdrachten waarin onderzoeksvaardigheden aan bod komen, wordt gestreefd naar de inzet van ontwikkelaars en beoordelaars met minimaal een wo-master/doctoraal opleidings- en werkniveau.

Het *begeleidingsteam* bestaat uit docenten afstandsonderwijs, praktijkbegeleiders, coaches, afstudeerbegeleiders en praktijkmentoren. Vakdocenten afstandsonderwijs en coaches hebben minimaal een hbo opleidings- en werkniveau, relevante en actuele praktijkervaring. Docenten contactonderwijs dienen een eerstegraads lesbevoegdheid te

hebben behaald. Praktijkbegeleiders en -mentoren hebben minimaal een tweedegraads bevoegdheid. LOI Hogeschool zegt ernaar te streven dat alle afstudeerbegeleiders wogeschoold en bij voorkeur gepromoveerd zijn.

Over het opleidingsniveau van de ontwikkelaars, beoordelaars, docenten en coaches merkt de instelling nog op dat dezen als freelancers voor LOI Hogeschool werken en zelf verantwoordelijk zijn voor de eigen deskundigheidsbevordering. De vakinhoudelijke deskundigheidsbevordering vindt dus buiten de LOI plaats.

Samenhangende onderwijsleeromgeving/kwaliteit opleidingsspecifieke voorzieningen

De samenhang van de onderwijsleeromgeving komt - naar zeggen van de instelling - voor de student zichtbaar tot uitdrukking in de digitale leeromgeving LOI Campus. De instelling verduidelijkt dat in het informatiedossier als volgt:

“De student start met informatie op niveau van de lerarenopleiding. Vanuit het opleidingsniveau kan de student inzoomen op het programma naar moduleniveau, waarbij een korte inhoud wordt aangegeven in combinatie met de leerdoelen. De student gaat vervolgens een stap dieper in het lesmateriaal via het activiteitenoverzicht. Hierbij wordt de student op hoofdstukniveau van de module aangegeven welke activiteiten uitgevoerd kunnen worden om het materiaal te bestuderen en oefenopgaven te maken. Op dit niveau kan de student ook vragen stellen via de digitale leeromgeving aan de vakdocent voor de specifieke module.

Inzendopgaven en eindopdrachten van modules worden op hetzelfde detailniveau opgenomen in de activiteitenmodule van LOI Campus. De vakdocent beschikt op het niveau van inzendopgaven over standaarduitwerkingen en correctierichtlijnen.

In de opleidingsruimte van LOI Campus beschikken student en coach voor de lerarenopleiding Talen over een tweetal portfoliomatrices, waarin is aangegeven op welke momenten in de studie de student reflectieverslagen moet maken van de verschillende bekwaamheden. Via deze matrices houden de student en de coach overzicht over de ontwikkeling van de student.

De student en de coach hebben daarnaast op opleidingsniveau een overzicht beschikbaar van alle door de student afgeronde modules en nog af te ronden modules.”

Overwegingen

Verhouding programma tot de eindkwalificaties

Afgaande op de procedure die de instelling pleegt te volgen op het punt van de vertaling van de eindkwalificaties van een opleiding naar programma-eisen en curriculuminvulling, mag inderdaad verwacht worden dat inhoud en vormgeving van het programma toegelaten studenten in staat stellen de beoogde kwalificaties te behalen.

Bij de ontwikkeling en uitwerking van elke module die het programma telt gaat de instelling immers te werk volgens een standaardprocedure, waarbij één of meer zogeheten ‘ontwikkelaars onderwijsproduct’ een leer- en toetsplan voor de betreffende module opstellen, dat wordt beoordeeld door een onafhankelijke ‘beoordelaar onderwijsproduct’. Nadat het leer- en toetsplan, onder verantwoordelijkheid van de programmaleider en de externe projectuitvoerder (die speciaal voor de ontwikkeling van de opleiding zijn aangesteld/aangetrokken) is vastgesteld, wordt de leerstof van de module ontwikkeld. Naast het eigenlijke lesmateriaal wordt daarbij ook steeds standaard de content van de online leeromgeving vastgesteld, alsmede de handleidingen voor begeleiders en docenten, de toetsproducten en de daarbij te hanteren cesuur.

Die procedure waardeert het panel als positief en in het algemeen ook zeker adequaat om tot een afstemming van het curriculum op de eindkwalificaties te komen.

Toch heeft het panel bij de uitwerking en invulling van het programma waartoe de instelling bij de voorgedragen opleiding is gekomen, een aantal bedenkingen en kritische kanttekeningen.

Het gaat daarbij om de volgende punten van zorg:

- (i) de trainingscomponent van pedagogische, vakdidactische en taalvaardigheden is in het programma onvoldoende geborgd;
- (ii) er ontbreken garanties dat beoogde stagementoren daadwerkelijk hun taak zullen opvatten en uitvoeren op het niveau dat noodzakelijk is om studenten in het voorgestelde programma succesvol tot de beoogde bekwaamheden te brengen;
- (iii) de Kennisbasis Talen heeft in het curriculum (met name in de uitstroomvariant Nederlands) nog een onvoldoende, althans niet goed herkenbare vertaling gekregen;
- (iv) de modules Taalbeheersing hebben in de uitstroomvariant Engels duidelijker invulling en uitwerking gekregen dan in de uitstroomvariant Nederlands; beide verdienen echter een nadere precisering;
- (v) per fase (propedeuse-, hoofd- en afstudeerfase) wordt wel aangegeven hoeveel klokuren een student wordt geacht praktijkervaring op te doen, maar hoe die klokuren ingevuld moeten worden, wie op juiste invulling toeziet en welke begeleiding een student daarbij eventueel dient te krijgen wordt te weinig uitgewerkt;
- (vi) het in vergelijkbare opleidingen voor vreemde talen veelal gebruikelijke verblijf in het land van de doeltaal ontbreekt in het programma. Evenmin zijn er mogelijkheden voorzien om dit gemis te compenseren;
- (vii) opdrachten binnen de praktijkintegratieopdrachten die bedoeld zijn om de leerlijn onderzoeksvaardigheden te realiseren en te continueren, lijken te algemeen en onvoldoende consistent geformuleerd te zijn om het gewenste eindniveau van onderzoeksvaardigheden te garanderen. Dit klemt mede omdat in de hele opleiding maar eenmaal voorzien is in een themablok waarin onderzoeksvaardigheden expliciet aan de orde komen.

Het panel is van oordeel dat deze punten van zorg een onvoldoende waardering ten aanzien van dit toetselement rechtvaardigen.

Kwaliteit personeel en opleidingsspecifieke voorzieningen

Afgaande op de CV's die het panel ter gelegenheid van het locatiebezoek heeft mogen inzien van de freelancers die de instelling van plan is als docenten en beoordelaars te gaan inzetten voor de opleiding, meent het panel dat de instelling personeel van voldoende kwaliteit bij de te verzorgen opleiding betreft om de met de opleiding beoogde eindkwalificaties te kunnen behalen.

Het merendeel van hen beschikt over een eerstegraads lesbevoegdheid en de docenten die in het kader van het curriculum betrokken zullen zijn bij de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden kunnen bogen op een wo-opleiding.

De voor het afstandsonderwijs van LOI bij uitstek specifieke leervoorziening LOI Campus is berekend op de eisen die afstandsonderwijs aan het contact tussen student, leeromgeving

en begeleidende docenten en mentoren stelt. De interactieve gebruiksmogelijkheden zijn van *state of the art* niveau en lenen zich goed voor de studie- en de portfoliodoeleinden die in het programma van de opleiding zijn begrepen.

Voor het ontbreken van een eigen handbibliotheek zou de instelling naar het idee van het panel de studenten een compensatie dienen te bieden, die verder gaat dan het enkele advies om in de afstudeerfase - voor eigen rekening - lid te worden van een universiteitsbibliotheek in de eigen woon- of werkomgeving, zoals nu gebeurt. Een ruimhartiger facilitering c.q. tegemoetkoming in eventueel te maken kosten zou hier dan meer aangewezen zijn.

Samenhangende onderwijsleeromgeving

De instelling heeft, naar het oordeel van het panel, in het informatiedossier op inzichtelijke en overtuigende wijze duidelijk weten te maken dat programma, personeel en voorzieningen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving vormen.

Een punt van aandacht vormt in dit verband naar het oordeel van het panel wel het ontbreken van een docentengroep als *team*. De groep van freelancers die de instelling van plan is voor de opleiding als docenten te gaan inzetten, functioneert toch voornamelijk als een club van solisten, zonder directe bemoeienis en contact met elkaar.

Ter gelegenheid van het locatiebezoek is het panel gebleken dat de instelling wel oog heeft voor dit probleem en als beleid hanteert om jaarlijks docentenbijeenkomsten te gaan organiseren om zo de garantie in te bouwen dat docenten hun onderwijs(kwaliteit) op elkaar zullen afstemmen. Het panel waardeert dat als positief, maar meent dat de instelling er goed aan zou doen om, waar mogelijk, meer garanties in de onderwijsleeromgeving in te bouwen waardoor docenten hun onderwijs in de verschillende modules - inhoudelijk en qua niveau - nog meer op elkaar zullen weten af te stemmen. Het panel denkt daarbij onder meer aan jaarlijkse evaluatiedagen per thema en aan jaarlijkse intervisiebijeenkomsten van docenten per studiefase.

Beoordeling standaard 2

Het panel is van oordeel dat de voorgedragen opleiding niet voldoet aan de basiskwaliteit die het beoordelingskader Bepaalde Toets Nieuwe Opleiding verlangt op het punt van de inhoud en de vormgeving van het programma met het oog op de met de opleiding te bereiken eindkwalificaties.

Weliswaar waardeert het panel de kwaliteit van het in te zetten personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen als voldoende en meent het dat de opleiding ook een voor studenten samenhangende leeromgeving biedt, maar de negatieve bevindingen waartoe het op het punt van de aansluiting van het programma op de geformuleerde eindkwalificaties komt, zijn naar het oordeel van het panel dermate zwaarwegend dat het oordeel ten aanzien van standaard 2 in zijn geheel als onvoldoende dient te gelden.

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Ingevolge het Onderwijs- en Examenreglement OER) dat voor de lerarenopleiding Talen van kracht zal zijn, geldt als regel dat voor elke module van het programma een integraal leerplan wordt opgesteld, met inbegrip van een toetsplan. Het toetsplan bestaat uit een richtlijn voor het aantal verplichte en/of facultatieve inzendopgaven en eindtoetsing middels examen of (praktijk-)opdracht.

De instelling probeert de kaders voor toetsing zo nauw mogelijk te laten aansluiten bij de themastructuur van de opleiding. Ter afronding van de thema's zijn praktijkintegratieopdrachten opgesteld waarin de student aantoont de stof uit het betreffende themablok alsmede de voorgaande themablokken voldoende te beheersen. De student moet aantonen dat hij de relatie kan leggen tussen de diverse kennisgebieden en deze kennis interdisciplinair en situationeel kan toepassen. Praktijkintegratieopdrachten zijn moduleoverstijgend bedoeld en worden gekoppeld aan het opdoen van ervaring op de werkplek. De praktijkintegratieopdrachten nemen in de loop van de opleiding toe in complexiteit en intensiteit op de werkplek. De praktijkintegratieopdrachten maken deel uit van de door de student op te leveren beroepsproducten. De student is gehouden alle gedefinieerde beroepsproducten gedurende zijn opleiding op te leveren, omdat de student met de beroepsproducten aantoont de beoogde eindkwalificaties van de opleiding te beheersen voor het relevante werkveld.

Voor de opzet en de beoordeling van alle summatieve toetsen en het afstudeerwerkstuk zijn criteria vastgesteld om deze te scoren op ontwikkeling naar of te toetsen aan het bachelorniveau. Voor de beoordeling van praktijkintegratieopdrachten zijn beoordelingsrichtlijnen en een cesuur beschikbaar, waarbij de docent per beoordelingscriterium gemotiveerd dient aan te geven hoe hij tot de waardering van het betreffende onderdeel is gekomen. Het totaal van de onderdelen van de opdracht bepaalt het eindcijfer voor de opdracht.

Voor de praktijkintegratieopdrachten en afstudeeropdracht wordt de student begeleid binnen de onderwijsinstelling waar de student zijn afstudeeronderzoek uitvoert.

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid toetsen en beoordeling

De centrale examencommissie LOI (CELOI) is verantwoordelijk voor de validiteit en de kwaliteitsborging van de examens, de examinering en het toetsbeleid van alle bachelor- en masteropleidingen van LOI Hogeschool. Binnen de CELOI zal er iemand zitting krijgen, specifiek voor het domein Education.

De resultaten van LOI-examens worden besproken binnen de CELOI, die kan besluiten om onderzoek te doen naar de betrouwbaarheid van examens als bepaalde grenswaarden in slaagpercentages niet worden gehaald of worden overschreden.

De examens voor modules uit de opleiding bestaan uit interne LOI-examens. Voor de interne LOI-examens worden de examenontwikkelaars geïnstrueerd over de Dublin-descriptoren en de vastgestelde eindtermen/leerdoelen voor de betreffende module. Voor het opstellen en afnemen van de interne examens gelden instellingsbrede ontwikkel- en beoordelingsprocedures die de kwaliteit van de examens waarborgen.

LOI Hogeschool maakt gebruik van een systeem van flexibele examinering, waarbij de student op een voor hem meest ideaal moment binnen zijn studieplanning het examen van zijn keuze kan afleggen. De student heeft daarbij voor elk examen maximaal vier herkansingsmomenten.

Voor de beoordeling van de interne examens van LOI Hogeschool zijn beoordelingscriteria en een toetscesuur beschikbaar. Elk examen wordt door twee docenten onafhankelijk van elkaar beoordeeld (vierogenprincipe). Het gemiddelde van de twee beoordelingen geldt als eindcijfer voor het examen. Indien tussen de beide beoordelingen een verschil bestaat van 20% of meer van het totaal aantal voor de beoordeelde toets te halen punten, dan wordt het examen beoordeeld door een derde beoordelaar. Het eindcijfer van de derde beoordelaar is bindend.

Bij het afstuderen wordt eveneens het vierogenprincipe toegepast. De afstudeeropdracht wordt op twee momenten (in de beginfase en in de eindfase) door twee personen beoordeeld: door de persoonlijke afstudeerbegeleider en door een tweede onafhankelijke beoordelaar, die de student niet begeleid heeft bij het maken van de afstudeerscriptie. Het gemiddelde van de twee beoordelingen geldt als cijfer voor het schriftelijke deel van het afstudeerwerk. Indien tussen de beide beoordelingen in eindcijfer een verschil bestaat van 2 of meer punten, dan wordt het afstudeerwerk beoordeeld door een derde onafhankelijke begeleider.

Vervolgens dient de student zijn afstudeerwerk te verdedigen. Het eindcijfer voor het afstudeerwerkstuk wordt voor 50% bepaald op basis van het schriftelijk werk en voor 50% op basis van de mondelinge verdediging.

De eindkwalificaties en/of leerdoelen die een student wordt geacht per module te beheersen, zijn voor de student kenbaar uit het OER. Daarnaast zijn ook op LOI Campus, per module, de leerdoelen en eindtermen weergegeven. Voor modules die worden afgerond met een examen is er standaard een proefexamen beschikbaar. Bij de praktijkintegratieopdrachten is ook de beoordelingsmatrix met de van toepassing zijnde criteria en cesuur opgenomen voor de student.

De ervaringen van studenten op het punt van de inzichtelijkheid van de eindkwalificaties worden besproken in het studentenpanel, dat in de loop van het bestaan van het curriculum zal worden samengesteld. Voorafgaand aan het samenstellen van het panel zal er een tevredenheidsenquête gestuurd worden naar alle studenten. Uit de ingevulde enquêtes wordt een willekeurige selectie gemaakt van studenten. Er wordt getracht uit elk studiejaar een student uit te nodigen. Het panel komt jaarlijks bijeen. Tijdens de bijeenkomst worden de verschillende onderdelen van de opleiding (inhoud, curriculum, inzet personeel, etc.) besproken en bekritiseerd.

Overwegingen

Systeem van toetsing

Uit de leer- en toetsplannen, die voor alle propedeusemodulen inmiddels gereed zijn en integraal deel uitmaken van het OER, is het panel gebleken dat per module steeds nauwkeurig is aangegeven wat de te toetsen leerdoelen zijn, welke toetsvorm het daarbij behorende afsluitende tentamen heeft en wat de cesuur is voor voldoende/onvoldoende. Die toetsvormen kunnen per module verschillen. Zo kunnen modules worden afgesloten met één of meer inzendopdrachten; met een schriftelijk tentamen met open vragen; een schriftelijk tentamen aan de hand van casuïstiek; een mondeling examen (bijv. bij productieve taalvaardigheid); één of meer praktijkopdrachten; of met één of meer praktijk-integratieopdrachten, al of niet in combinatie met een reflectieopdracht.

Uit het geheel van te toetsen leerdoelen en de daarbij als passend geoordeelde toetsvormen heeft het panel kunnen opmaken dat het programma inderdaad een adequaat en doordacht systeem van toetsing en beoordeling kent. Het systeem is organisatorisch zo ingericht dat studenten op flexibele wijze en naar eigen planning examen kunnen afleggen in de diverse modules, met - tot op zekere hoogte - de vrijheid om zelf ook de volgorde van de toetsen te bepalen. Voor modules die met een digitaal tentamen kunnen worden afgesloten wordt de student de mogelijkheid geboden van vijf tentamengelegenheden over een jaar, af te nemen op negentien toetscentra verspreid over het land. In dat opzicht maakt het systeem en de organisatie van de toetsing de indruk van een goed geoliede machinerie.

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid toetsing/beoordeling

Het panel onderschrijft de argumenten die door de instelling in het informatiedossier worden aangevoerd om te onderbouwen dat sprake is van validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van toetsen en beoordelingen.

Met name het gegeven dat de instelling voor elke beoordeling in het programma het vierogenprincipe hanteert, in combinatie met de 20%-verschil regel op grond waarvan steeds een derde beoordelaar voor de vaststelling van het eindcijfer wordt betrokken, kwalificeert het panel als adequaat.

De kwaliteit en het niveau van de toetsen zelf heeft het panel, bij gebrek aan al eerder afgenomen voorbeelden daarvan (de incidentele proeftoetsvragen in het aangeleverde onderwijsmateriaal buiten beschouwing gelaten), niet kunnen vaststellen.

Het panel gaat ervan uit dat de instelling in de toetsen dezelfde kwaliteit en hetzelfde niveau zal weten te bereiken als die welke zij in het ontwikkelde cursusmateriaal van de opleiding aan de dag legt.

Beoordeling standaard 3

Het panel is van oordeel dat de voorgedragen opleiding voldoet aan de basiskwaliteit die het beoordelingskader Beperkte Toets Nieuwe Opleiding verlangt op het punt van het systeem en het niveau van toetsing.

Datzelfde geldt voor de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing en beoordeling binnen de opleiding.

4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.4.1 Standaard 4

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

Afstudeergarantie

Op het punt van de afstudeergarantie valt uit het Informatiedossier onder meer het volgende op te maken:

“Studenten die aan LOI Hogeschool studeren, kunnen op ieder gewenst moment

instromen in de opleiding. Studenten worden altijd in de gelegenheid gesteld de studie binnen een redelijke termijn af te ronden, ook als de opleiding om wat voor reden dan ook mocht worden beëindigd. In de regel geldt als redelijke termijn dat zij tot tweemaal de opleidingsduur de gelegenheid krijgen de opleiding af te ronden. Bij deze opleidingen is dat acht jaar. De studenten betalen echter maar vier jaar studiegeld. In de gevallen waarin deze termijn korter is, gaat het veelal om een vernieuwing van het programma van de opleiding. De studenten die de studie dan niet kunnen afronden binnen de gestelde termijn, wordt de mogelijkheid geboden in te stromen in het nieuwe programma. In veel gevallen kunnen deze studenten reeds behaalde certificaten inbrengen om vrijstelling te verkrijgen voor de desbetreffende module.

De LOI Hogeschool sluit bij de start van de opleidingen een contract af met de student. Deze onderwijsovereenkomst geeft de student het recht de aangeschafte opleiding (het product) volledig te ontvangen en af te ronden, inclusief de bijbehorende begeleiding. Ter bevestiging van het feit dat ingeschreven studenten gegarandeerd hun programma kunnen doorlopen heeft het bestuur van LOI Hogeschool hiervoor een verklaring ondertekend (bijlage 4.1)."

Beschikbaarheid financiële voorzieningen

Over de toereikendheid van beschikbaar gestelde financiële voorzieningen merkt de instelling in het informatiedossier op dat uit de jaarrekening van de LOI Hogeschool blijkt dat eventuele aanloopverliezen kunnen worden opgevangen. Het panel heeft tijdens het locatiebezoek de jaarrekening van de instelling over 2011 kunnen inzien.

Overwegingen

Afstudeergarantie

Het panel is van oordeel dat de afstudeergarantie een redelijke termijn beslaat. Tweemaal de reguliere duur van het programma, in totaal dus 8 jaar, is een alleszins redelijke termijn om af te kunnen studeren, gelet ook op het gegeven dat de gemiddelde studieduur voor andere hbo-bacheloropleidingen, die de LOI in de vorm van afstandsonderwijs verzorgt, 5 jaar bedraagt (volgens opgaaf van de instelling).

De instelling voorziet verder in een sluitende en juridisch correcte afhechting van de studiegarantie jegens de individuele student, door deze in een contract met elke instromende deelnemer aan het curriculum vast te leggen bij de aanvang van de studie.

Toereikendheid financiële voorzieningen

Afgaande op de gegevens uit de jaarrekening meent het panel dat de instelling inderdaad voldoende financiële voorzieningen beschikbaar stelt om de opleiding te realiseren. De te verwachten baten lopen vrijwel gelijk op met de kosten van de opleiding. Eventuele tekorten en aanloopverliezen moeten uit de algemene reserves worden bekostigd. Afgaande op de ruime termijn waarvoor de instelling het kunnen afstuderen bereid is te garanderen, zal de instelling daartoe feitelijk ook bereid en in staat zijn, zo verwacht het panel.

De instelling verkeert in een gezonde financiële positie.

Beoordeling standaard 4

Het panel is van oordeel dat de voorgedragen opleiding voldoet aan de basiskwaliteit die het beoordelingskader Beperkte Toets Nieuwe Opleiding verlangt op het punt van de afstudeergarantie en de financiële voorzieningen.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de voorgedragen opleiding is naar het oordeel van het panel in het geheel genomen wel voldoende om de opleiding - onder voorwaarden - als geaccrediteerde opleiding van start te laten gaan.

Weliswaar beoordeelt het panel de opleiding op standaard 2 onvoldoende, maar over het geheel genomen voldoet de opleiding wel aan de basiskwaliteit die van een bacheloropleiding binnen het hoger onderwijs redelijkerwijs mag worden verwacht, zij het met een aantal onvolkomenheden op onderdelen.

Die onvolkomenheden laten zich (naar de instelling toe) goed vertalen als door de NVAO te stellen voorwaarden bij een positieve accreditatie.

Die voorwaarden zouden naar het idee van het panel als volgt zijn te formuleren:

- (i) de verwerving van pedagogische, vakdidactische en taalvaardigheden dient in het programma beter te worden geborgd;
- (ii) er dienen garanties te worden ingebouwd bij de recrutering, de opleiding en het feitelijk functioneren van stagementoren, waardoor verzekerd is dat deze voldoende bekwaam zullen zijn voor hun taak en op voldoende niveau zullen doen wat van hen wordt verwacht;
- (iii) de Kennisbasis Talen dient door het gehele curriculum heen (met name in de uitstroomvariant Nederlands) een herkenbare vertaling te krijgen;
- (iv) de modules Taalbeheersing dienen met name in de uitstroomvariant Nederlands duidelijker invulling en uitwerking te krijgen;
- (v) per fase (propedeuse-, hoofd- en afstudeerfase) dient aangegeven te worden hoe het aantal klokuren praktijkervaring door een student ingevuld behoort te worden (bijvoorbeeld welk type activiteiten, hoeveel uur en op welk beheersingsniveau), wie daarop toeziet en welke begeleiding een student daarbij krijgt;
- (vi) er moeten compensatiemogelijkheden worden bedacht om het ontbreken van een buitenlandverblijf te ondervangen;
- (vii) diepgang en consistentie in de onderzoeksleerlijn dienen met name in de relevante praktijkintegratieopdrachten gewaarborgd te worden.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	O
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V onder voorwaarden

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

Prof. dr. Th. Wubbels, voorzitter

Theo Wubbels is hoogleraar onderwijskunde en vicedecaan van de faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht. Na een baan als leraar natuurkunde werd hij lerarenopleider en na een promotie in de sociale wetenschappen, hoogleraar-directeur van het Interfacultair Instituut Lerarenopleiding Onderwijsontwikkeling en Studievaardigheden. Binnen de Universiteit Utrecht was hij een van de initiatiefnemers voor de ontwikkeling van de onderwijskwalificaties voor universitaire docenten. Hij verzorgde enkele jaren de leergang onderwijskundig leiderschap en is momenteel onder meer voorzitter van het programmabestuur van het Center of Excellence in University Teaching. Eerder was hij onder meer vicevoorzitter van de Programmaraad voor het Onderwijsonderzoek en lid van vele visitatie- en auditcommissies in het hbo en wo.

Lic. A. Van Acker

Sander Van Acker is opleidingshoofd Lerarenopleiding secundair onderwijs aan de Katholieke Hogeschool (KAHO) Sint-Lieven. Die opleiding werkt sinds vier jaar met afstandsonderwijs.

Hij is daarvoor ruim 15 jaar als pedagoog werkzaam geweest in de lerarenopleiding lager onderwijs van de KAHO Sint-Lieven.

Prof. dr. G.J. Westhoff

Gerard Westhoff was hoogleraar vreemde-talendidactiek aan de Universiteit Utrecht en Directeur Nationaal Bureau Moderne vreemde talen (NaB/MVT). Van 1992 tot 1997 was hij bijzonder hoogleraar in de Didactiek Moderne Vreemde Talen, vanwege de Vereniging van Leraren in Levende Talen, Universiteit Utrecht. Gerard Westhoff is gepromoveerd op de dissertatie *Voorspellend Lezen* tot doctor in de Sociale Wetenschappen. In 1986 kreeg Gerard Westhoff de Levende Talen Prijs. Sinds 1 januari 2009 is hij met emeritaat en sindsdien werkzaam als zelfstandig adviseur. Hij was eerder lid van een TNO-panel en van verschillende visitatiepanels.

Dr. H.W.M. Giesbers

Herman Giesbers studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, waar hij in 1978 zijn onderwijsbevoegdheid Nederlands (1^e graads) behaalde. In 1989 promoveerde hij aan diezelfde universiteit op het proefschrift *Codeswitching tussen dialect en standaardtaal*.

De heer Giesbers is thans (voor 0,6 fte) werkzaam als opleidingsdocent bij de lerarenopleiding Nederlands van het Instituut voor Leraar en School (ILS) van de Faculteit Educatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Naast zijn aanstelling bij de HAN is hij voor 04 fte aangesteld als docent bij de opleiding CIW-Bedrijfscommunicatie van de Faculteit Letteren van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Herman Giesbers heeft vanaf 1978 tot 2003 gewerkt in een uiteenlopend aantal functies in het voor de opleiding relevante beroepenveld, waaronder die van docent Nederlands aan een pedagogische academie en als UD-Nederlands aan de Universitas Indonesia in Jakarta.

mevr. M.L. Woddema, student-lid

Myrthe Woddema studeert vanaf september 2007 tot heden de opleiding Hbo Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool Leiden. Daarnaast volgt zij vanaf september 2010 ook de premaster Humanistiek aan de Universiteit voor Humanistiek te Utrecht.

mevr. drs. C. van IJssel-Groffen, lid

Clarije Elice van IJssel-Groffen is docente Duits en Nederlands op het Winford College in Den Haag, een particuliere (niet bekostigde) onderwijsinstelling. Zij is landelijk sectiecoördinator moderne vreemde talen bij genoemd College en conceptontwikkelaar, auteur en eindredacteur onderwijsmethode Duits bij *Neue Kontakte*, Noordhoff Uitgevers.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend, die in het bezit is van de NVAO.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 26 juni 2012

Locatie: LOI Hogeschool, Leidse Dreef 2, 2352 BA Leiderdorp, Grote vergaderzaal, 6^e etage

Programma:

08.30 – 09.30 uur **Ontvangst panel / intern beraad en bestudering ter inzage gelegde stukken**

09.30 – 10.45 uur **Gesprek met de bestuurlijk en inhoudelijk verantwoordelijken**

- *Noor de Beer*, projectleider
- *Leontien de Boer*, business unitmanager
- *Oscar Helfferich*, portefeuillehouder Hoger Onderwijs
- *Eline Noorbergen*, programmaleider
- *Ed Nijsen*, voorzitter Examencommissie

10.55 – 12.00 uur **Gesprek met beoogde kerndocenten en ontwikkelaars**

- *Geesha Alaran*, ontwikkelaar en beoogd docent Language skills
- *Marianne van der Elst*, ontwikkelaar portfolio, Praktijkintegratie
- *Renée Heiting*, ontwikkelaar Basisvaardigheden voor de professional
- *Bas van Lanen*, ontwikkelaar onderzoeksvaardigheden in het onderwijs
- *Madelijn Storm van Leeuwen*, ontwikkelaar Taalbeheersing en beoogd contactdocent Vakdidactiek
- *Jessica Verkerk*, externe projectuitvoerder

12.05 – 13.00 uur **Gesprek met vertegenwoordigers vanuit het werkveld**

- *Ivor Bergsma*, vestigingsdirecteur locatie Junior College Schoolbaan (Bonaventuracollege) Rotterdam
- *Evelyn Kleine*, docente Engels (profiel beoogd stagementor)
- *Janine Metselaar*, docente Nederlands (profiel beoogd stagementor)
- *Marja Out*, conrector Spinoza Lyceum Amsterdam, lid BVC LOI (werkveld VO Nederlands)
- *Jacqueline van Werkhoven*, organisatieadviseur (Inspirezzo), lid Raad van Toezicht bij Lucas Onderwijs en lid BVC LOI (werkveld VO Engels)

13.00 – 14.00 uur **Lunch/intern beraad panel** (besloten)

14.00 – 15.00 uur **Rondleiding in het LOI-gebouw/ presentatie Campus digitale leeromgeving** (een deel van het panel heeft de rondleiding meegemaakt, een ander deel de presentatie)

- *Leontien de Boer* en *Oscar Helfferich* verzorgden de rondleiding
- *Noor de Beer* de presentatie van de leeromgeving

15.00 – 16.30 uur Intern overleg commissie (besloten), met een korte onderbreking aan het begin voor extra schriftelijke en mondelinge informatie van de kant van de instelling waar het panel bij eerdere gespreksrondes naar had gevraagd.

16.30 – 16.40 Pauze

16.30 – 17.00 uur Terugkoppeling van het (voorlopig) oordeel van het panel

Van de kant van de instelling waren daarbij aanwezig:

- Marten Jan Kuipers (bestuursvoorzitter)
- Noor de Beer
- Leontien de Boer
- Oscar Helfferich

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

* Informatiedossier beperkte toets nieuwe opleiding, HBO Bacheloropleiding Tweedegraads Lerarenopleiding vo/bve Talen, Leidse Onderwijsinstellingen, 8 maart 2012 [37 pp.]

* 23 Bijlagen bij het Informatiedossier (etc.), verdeeld over de volgende categorieën:

1. Bijlagen 'Beoogde eindkwalificaties' (standaard 1):
 - 1.1 Wet BIO/Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijspersoneel (artt. 2.11 t/m 2.19); 1.2 Discussienota Onderwijscoöperatie, oktober 2011; 1.3 Beroeps- en opleidingsprofiel LVO Talen, versie maart 2012; 1.4 CV's BVC Education; 1.5 Notulen BVC-vergadering; 1.6 Verklaringen werkveld; 1.7 Overzicht beroepsproducten; 1.8 Curricula LVO in relatie tot de Dublin descriptoren; 1.9 Beschrijving beroepenveldcommissie Education; 1.10 Benchmark LVO Talen.
2. Bijlagen 'Onderwijsleeromgeving' (standaard 2)
 - 2.1 Curriculum LVO Nederlands; 2.2 Curriculum LVO Engels; (2.3 Werkend leren als didactisch perspectief 2011; 2.4 Afstudeerhandleiding; 2.5 Procedure afstudeeropdracht; 2.6 Geleideformulier afstudeeropdracht; 2.7 Onderwijs- en examenregeling LVO Nederlands; 2.8 Curricula in relatie tot bekwaamheden; 2.9 Literatuurlijst, 2.10 Overzicht ontwikkelaars, docenten en correctoren; 2.11 Leer- en toetsplannen propedeuse.
3. Bijlagen 'Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties' (standaard 3)
 - 3.1 Overzicht summatieve toetsen
4. Bijlagen 'Afstudeergarantie en financiële voorzieningen' (standaard 4)
 - 4.1 Verklaring bestuur TNO Lerarenopleiding Talen.
[totaal 535 pp.]

* Brief LOI van 21 juni 2012, per e-mail verzonden door mevr. L. de Boer, met antwoorden op de bij brief van 30 mei 2012 door het panel geformuleerde vragen

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

* Elf multomappen met de volgende informatie/documentatie:

Map 1 [Generieke documenten]: (1) BVC Education, (2) Ontwikkelaars, docenten en correctoren (CV's), (3) Examencommissie, (4) Werkveld, (5) Borging kennisbasis, (6) Ontwikkeldocument portfolio.

Map 2a [Lesmateriaal LVO Nederlands]: (1) curriculum Lerarenopleiding Nederlands, (2) Studievaardigheden, (3) Inleiding digitaal portfolio, (4) Onderzoeksvaardigheden in het onderwijs, ((5) Basisvaardigheden voor de leraar, (6) Basisvaardigheden voor de professional.

Map 2b [Lesmateriaal LVO Nederlands]: (7) Taalbeheersing, (8) Taalkunde.

Map 2c [Lesmateriaal LVO Nederlands]: (9) Literatuur en fictie, (10) Vakdidactiek, (11) Vakdidactiek Nederlands, (12) Praktijkintegratie Basisvaardigheden, (13) Praktijkintegratie Eigen vaardigheden van de leraar.

Map 3a [Lesmateriaal LVO Engels]: (1) Curriculum Lerarenopleiding Engels, (2) Studievaardigheden, (3) Inleiding digitaal portfolio, (4) Onderzoeksvaardigheden in het onderwijs, (5) Basisvaardigheden voor de leraar.

Map 3b [Lesmateriaal LVO Engels]: (6) Basisvaardigheden voor de professional, (7) Language skills.

Map 3c [Lesmateriaal LVO Engels]: (8) Linguistics.

Map 3d [Lesmateriaal LVO Engels]: (9) Culture and literature, (10) Vakdidactiek, (11) Teaching English as a foreign language, (12) Praktijkintegratie Basisvaardigheden, (13) Praktijkintegratie Eigen vaardigheden van de leraar.

Map 4a [Representatieve selectie LOI lesmateriaal]: (1) Curricula Lerarenopleiding, (2) Onderzoeksvaardigheden in het onderwijs, (3) Basisvaardigheden voor de professional.

Map 4b [Representatieve selectie LOI lesmateriaal]: (4) Literatuur en fictie, (5) Linguistics.

Map 5 [Herziene versies van:] (1) Beroeps- en opleidingsprofiel, (2) Onderwijs- en examenreglement Lerarenopleiding Nederlands, (3) Leer- en toetsplannen Lerarenopleiding Nederlands, (4) Onderwijs- en examenreglement Lerarenopleiding Engels, (5) Leer- en toetsplannen Lerarenopleiding Engels.

* Alle voorgeschreven studieboeken voor de propedeusefase van de opleidingsvarianten LVO Engels en LVO Nederlands.

Overige documenten

* Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, NVAO 22 november 2011

* Handreiking aanvraag Toets Nieuwe Opleiding Nederland, NVAO 21 oktober 2011

* Toetsingskader Nieuw accreditatiestelsel nieuwe opleidingen hoger onderwijs, format Beperkte Toets Nieuwe Opleiding

Bijlage 4: Lijst van afkortingen

ba	bachelor
BBO	Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijspersoneel (Stb. 2005, 460)
B Ed	Bachelor of Education
(wet) BIO	Wet op de beroepen in het onderwijs
BON	stichting Beter Onderwijs Nederland
BVC	Beroepenveldcommissie Education (van de LOI)
BVE/bve	beroepsonderwijs en (volwassenen) educatie, als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs
CELOI	Centrale Examencommissie LOI Hogeschool
EC	European Credit(s) volgens het ECTS
ECTS	European Credit Transfer System
ERK	Europees Referentie Kader [voor het leren, onderwijzen en beoordelen van taal]
hbo	hoger beroepsonderwijs
IBP	Inbreng Beroepsproduct
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
LiO	(betaalde) Leraar in opleiding
LOI	(stond oorspronkelijk voor) Leidse Onderwijsinstellingen, (nu voor) LOI Hogeschool
LVO / Lvo	Lerarenopleiding voortgezet onderwijs
ma	master
NCOI	Nederlands Commercieel Opleidingsinstituut
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenregeling
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
SBL	Stichting Beroepskwaliteiten Leraren
Stb.	Staatsblad
Stcrt.	Staatscourant
TNO	Toets nieuwe opleiding
VO/vo	voortgezet onderwijs [= vmbo, eerste drie klassen havo en vwo en bve-onderwijs]
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding <naam opleiding> van <naam instelling>.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer # 000314